

ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ
ΕΝΙΑΙΑΣ ΓΡΑΠΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΕΤΡΑΜΗΝΩΝ

ΜΑΘΗΜΑ: ΘΕΑΤΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Γ΄

Διάρκεια εξέτασης: **90 λεπτά**

Δομή εξεταστικού δοκιμίου: **Τρία (3) Μέρη**

Ημερομηνία και ώρα εξέτασης:

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΠΕΝΤΕ (5) ΣΕΛΙΔΕΣ

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από **τρία (3) ΜΕΡΗ**.

Να μεταφέρετε **ΟΛΕΣ** τις απαντήσεις στο τετράδιο απαντήσεων.

ΜΕΡΟΣ Α΄

(ΜΟΝΑΔΕΣ 20)

Να απαντήσετε υποχρεωτικά σε **ΟΛΑ** τα ερωτήματα του **ΜΕΡΟΥΣ Α΄**.

A.1. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή λάθος, γράφοντας **Σ (Σωστό)** ή **Λ (Λάθος)**, δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση. **(10 μονάδες)**

1. Ο «Διθύραμβος» είναι ένα χορικό λατρευτικό άσμα με αφηγηματικά στοιχεία, αφιερωμένο στον Θεό Διόνυσο.
2. Το συνηθισμένο κοστούμι της αριστοφανικής κωμωδίας ήταν ένα εφαρμοστό μάλλινο ρούχο στο χρώμα του δέρματος.
3. Ο Αριστοφάνης αντλούσε τα θέματα του από την επική ποίηση (Ιλιάδα, Οδύσσεια).
4. Ο Χορός στην Αρχαία Αττική Κωμωδία είχε ενεργό συμμετοχή στην υπόθεση και είχε τη δυνατότητα να επεμβαίνει δυναμικά στη δράση.
5. Το «Προσκήνιο» ανήκει στο μέρος του Αρχαίου Ελληνικού Αμφιθεάτρου που ονομάζεται «Σκηνή».
6. Ο Θέσπης ήταν ο πρώτος που χρησιμοποίησε το προσωπίο στους διθυράμβους.
7. Τα βραβεία των νικητών στους δραματικούς αγώνες ήταν στέφανος κισσού για τους ποιητές και χάλκινος τρίποδας για τους Χορηγούς.

8. «Σκηνή» ονομαζόταν ο χώρος δράσης των χορευτών του αρχαίου δράματος.
9. «Αιώρημα» ονομαζόταν ο γερανός με τον οποίο ανεβοκατέβαζαν τον «από μηχανής θεό» στο Θεολογείον.
10. «Κοίλον» ονομαζόταν ο χώρος των θεατών.

A.2. Να επιλέξετε τη **σωστή απάντηση**, γράφοντας το σωστό γράμμα δίπλα από τον αντίστοιχο αριθμό. **(10 μονάδες)**

1. Το «Λογείον» είναι:
 - α. το μέρος πίσω από τη σκηνή
 - β. ένα είδος εξώστη, απ' όπου εμφανίζονται οι θεοί
 - γ. τα καθίσματα, οι θέσεις των θεατών
 - δ. ο κύριος χώρος δράσης των υποκριτών.
2. Οι δραματικοί αγώνες καθιερώθηκαν το 534 π.Χ., ως αναπόσπαστο μέρος της Διονυσιακής λατρείας, από τον:
 - α. Κλεισθένη
 - β. Αισχύλο
 - γ. Πεισίστρατο
 - δ. Αριστοτέλη.
3. Τους ρόλους στην Αρχαία Ελληνική Κωμωδία αναλάμβαναν:
 - α. ένας υποκριτής
 - β. δύο έως τρεις υποκριτές
 - γ. τρεις έως τέσσερις υποκριτές
 - δ. είκοσι τέσσερις (24) υποκριτές.
4. Οι καταβολές της κωμωδίας αναγνωρίζονται:
 - α. στους διθυράμβους
 - β. στους φαλλικούς κώμους
 - γ. στους δραματικούς αγώνες
 - δ. στους μύθους.
5. «Προάγων» ονομαζόταν η:
 - α. παρουσίαση του χορηγού
 - β. παρουσίαση του αμφιθεάτρου
 - γ. τελετή βράβευσης των ποιητών
 - δ. τελετή παρουσίασης των υποθέσεων των δραμάτων.

ΜΕΡΟΣ Β΄

(ΜΟΝΑΔΕΣ 45)

Να απαντήσετε σε **ΟΛΑ** τα ζητήματα.

Το κάθε **ΖΗΤΗΜΑ** βαθμολογείται με **δεκαπέντε (15) μονάδες**.

Οι απαντήσεις θα πρέπει να δίδονται σε **συνεχή λόγο**.

ΖΗΤΗΜΑ 1

B.1.1. Να δώσετε ένα σύντομο κατατοπιστικό σημείωμα για την «Παράβαση» στην Αρχαία Αττική Κωμωδία (τι είναι, ποιος ο ρόλος και το περιεχόμενό της).
(Έκταση: 40-70 λέξεις)

(9 μονάδες)

B.1.2. Από πού αντλούσε τη θεματολογία των έργων του ο Αριστοφάνης; Εξηγήστε.

(6 μονάδες)

ΖΗΤΗΜΑ 2

B.2.1. Η εισαγωγή δεύτερου υποκριτή προκάλεσε αλυσιδωτές επιπτώσεις στην εξέλιξη του δράματος.

(α) Ποιος ποιητής εισήγαγε τον δεύτερο υποκριτή στις τραγωδίες του;

(2 μονάδες)

(β) Να αναφέρετε τρεις (3) επιπτώσεις που προκλήθηκαν από την προσθήκη του δεύτερου υποκριτή.

(6 μονάδες)

B.2.2. Να εξηγήσετε τους όρους:

(α) «Κεραυνοσκοπεΐον»

(3 μονάδες)

(β) «Δικαίωμα της Παρρησίας».

(4 μονάδες)

ΖΗΤΗΜΑ 3

B.3.1. Να εξηγήσετε τη χρήση της «Παρόδου» σε μια παράσταση αρχαίας τραγωδίας.

(5 μονάδες)

B.3.2. Να παρουσιάσετε **τέσσερα (4)** χαρακτηριστικά της δραματικής τέχνης του Ευριπίδη.

(10 μονάδες)

Να απαντήσετε σε **ΟΛΑ** τα ζητήματα.

Γ.1. Αφού διαβάσετε το απόσπασμα που παρατίθεται από το έργο *Αντιγόνη* του Σοφοκλή και αξιοποιώντας τις γνώσεις σας για το Αρχαίο Δράμα, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα.

Οι απαντήσεις σας θα πρέπει να είναι **σε συνεχή λόγο**.

Β' Επεισόδιο (στίχοι: 444-463)

(Ο φύλακας φεύγει κι ο Κρέοντας στρέφεται πάλι προς την Αντιγόνη.)

- ΚΡ Εσύ, πες μου, με λίγα λόγια και σύντομα,
ήξερες την προσταγή που απαγόρευε την πράξη;
- ΑΝ Το 'ξερα, πώς δεν το 'ξερα- ξεκάθαρα.
- ΚΡ Και τόλμησες λοιπόν να παραβείς το νόμο;
- ΑΝ Δεν ήταν ο Δίας που το πρόσταξε,
ούτε η Δίκη που συγκατοικεί με τους θεούς στον Άδη
όρισε τέτοιους νόμους στους ανθρώπους.
Ούτε στοχάστηκα ποτέ πως έχουν κύρος
οι δικές σου προσταγές, για να μπορείς, θνητός,
να πατάς των θεών τους αλάθευτους άγραφους νόμους.
Δεν είναι τωρινοί και χτεσινοί, μα ζουν αιώνια,
κανείς ποτέ δεν έμαθε πώς φύτρωσαν στον κόσμο.
Εγώ δε σκόπευα ποτέ να δώσω λόγο στο θεό,
γιατί με τρόμαξαν επιβουλές ανθρώπου.
Πως θα πεθάνω το 'ξερα- δεν το 'ξερα;
και δίχως τις δικές σου προσταγές κέρδος θα το 'χω,
σαν θα πεθάνω μian ώρα αρχύτερα.
Όποιος, όπως εγώ, με μύριες συμφορές ζυμώθηκε,
δεν είναι τάχα κερδισμένος σαν πεθάνει;

Απόσπασμα από την *Αντιγόνη* του Σοφοκλή, μετάφραση Κ.
Γεωργουσόπουλου (Κ.Χ. Μύρη), εκδ. Κάκτος, σ.61.

Γ.1.1. Ο Κρέοντας και η Αντιγόνη βρίσκονται σε αντιπαράθεση/σύγκρουση:

Να αναφέρετε και να εξηγήσετε τον λόγο της αντιπαράθεσης/σύγκρουσης των δύο ηρώων και να τεκμηριώσετε τη θέση που υποστηρίζει ο καθένας.

(8 μονάδες)

Γ.1.2. Να παρουσιάσετε **δύο (2)** θεματικούς άξονες στην τραγωδία **Αντιγόνη** του Σοφοκλή που προκύπτουν από το πιο πάνω απόσπασμα.

(8 μονάδες)

Γ.1.3. (α) Να γράψετε και να αναπτύξετε **τέσσερα (4)** χαρακτηριστικά της δραματικής τέχνης του Σοφοκλή.

(8 μονάδες)

(β) Να αναφέρετε **μία (1)** καινοτομία που εισήγαγε ο Σοφοκλής στην Τραγωδία.

(2 μονάδες)

Γ.1.4. (α) Να εξηγήσετε τι ονομάζουμε «Ήθος» σύμφωνα με τα «Κατά Ποιόν» μέρη της Αρχαίας Ελληνικής Τραγωδίας.

(3 μονάδες)

(β) Να αναφέρετε **δύο (2)** λόγους για τους οποίους η χρήση του προσωπείου στις παραστάσεις της Αρχαίας Ελληνικής Τραγωδίας ήταν αναγκαία.

(6 μονάδες)

Τ Ε Λ Ο Σ Ε Ξ Ε Τ Α Σ Τ Ι Κ Ο Υ Δ Ο Κ Ι Μ Ι Ο Υ